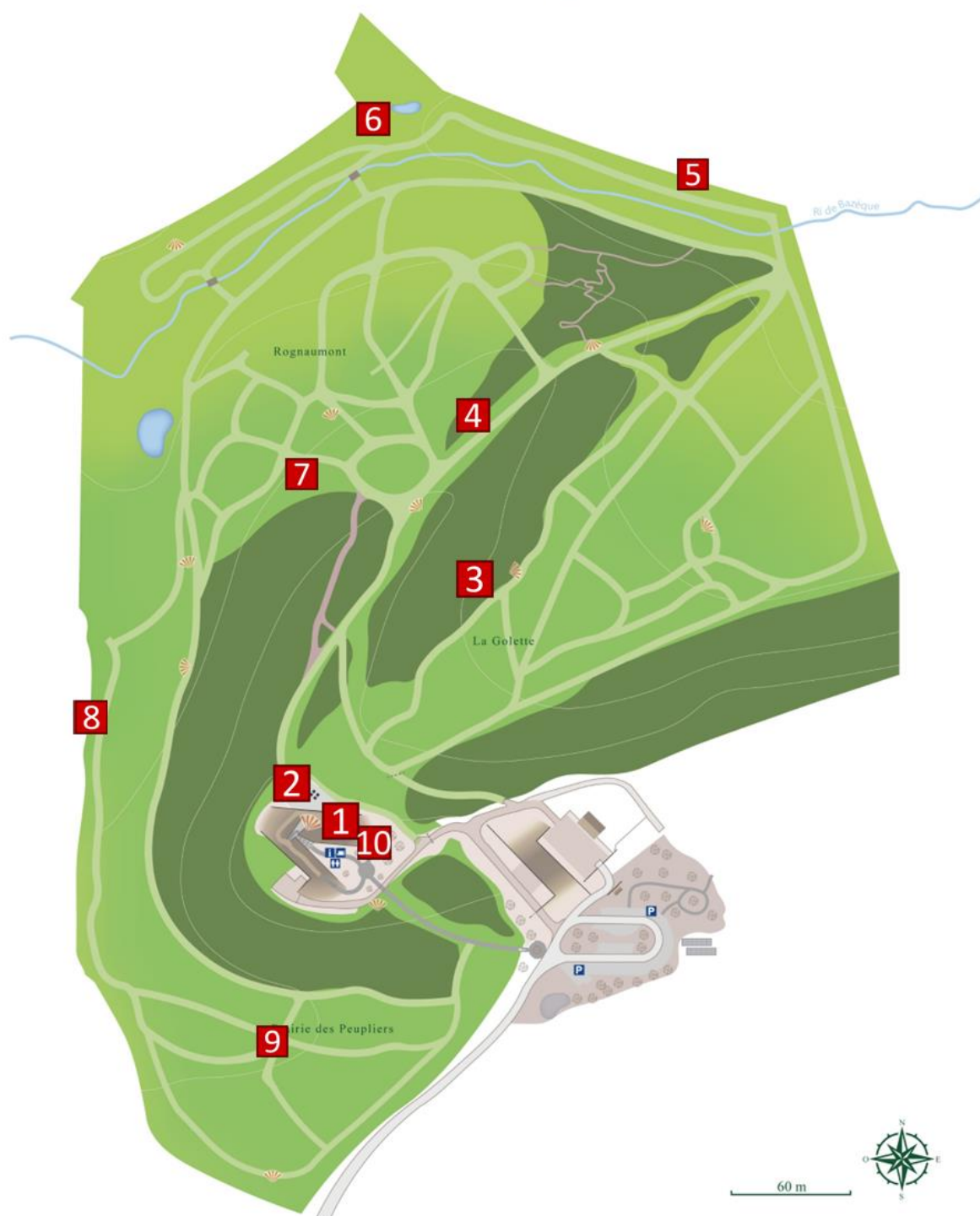

Beste bezoeker,

Terwijl we deze wandelfiche opstellen is het weer wisselvallig. Wij hopen dat je bezoek door dit weer niet al te zeer wordt beïnvloed. Voor de planten is deze afwisseling van zon en regen juist welkom. Deze natuurlijke dynamiek bevordert de groei en bloei van onze collectie, en draagt hopelijk bij aan een sterke basis voor de generaties die volgen. Vandaag vestigen wij graag je aandacht op een orchidee. Deze soort is slechts één voorbeeld van de vele botanische schatten die het gebied rijk is. Houd je ogen open tijdens de wandeling – en vergeet niet op de paden te blijven. Dit is van groot belang voor het behoud en de bescherming van de kwetsbare ecosystemen die je hier omringen.

Haal het meeste uit je wandeling door de 10 bezienswaardigheden te bezoeken. Op onderstaande kaart vind je de locatie en een woordje uitleg vind je op de achterzijde. Om de geselecteerde planten en plaatsen gemakkelijk terug te vinden op het terrein kregen ze rode nummerbordjes van 1 tot 10. Veel ontdekkingsplezier! Indien nodig zijn we bereikbaar via **+32 490 46 05 09**.

1: Uitkijkpunt vanop het dak: Vanaf dit uitkijkpunt kan je het panorama van de Famenne bewonderen. Je staat hier op de top van een lang kalksteenmassief (de zogenaamde Calestienne) dat uitkijkt over een depressie die is uitgesleten in de schistlagen van de Famenne. Deze rotsen werden in de loop der tijd (gedurende 350 miljoen jaar) uitgesleten en vervolgens weggespoeld, waardoor de typische valleien van de Famenne ontstonden.

2: *Kalmia latifolia*: Net als de andere geslachten binnen de Heidefamilie (Ericaceae) houdt *Kalmia* van een zure bodem. *Kalmia latifolia* heeft een breed langwerpig glanzend blad en bloeit nu prachtig met tuilen van wel 20 tot 30 komvormige zachtroze bloemen die in knop nog donkerroze zijn. De teruggebogen meeldraden vormen een mooi patroon en schieten los op het moment dat een bij de bloem bezoekt.

3: *Tilia henryana* 'Arnold Select': Eens je de bladrand van deze Linde gezien hebt begrijp je meteen waar zijn Nederlandse naam Gewimperde linde vandaan komt. De bladtandjes lopen door in het verlengde van de nerven. Augustine Henry, een belangrijke ontdekker van de Chinese flora, ontdekte hem voor het eerst in 1888. De jonge bladeren vertonen bij het uitlopen (het openen van de knoppen) een mooie bronsrode kleur, die je op dit moment nog kan bewonderen.

4: *Ophrys apifera*: De Bijenorchis (*Ophrys apifera*) dankt haar naam aan haar bijzondere uiterlijk: de bloem draagt kleuren en vormen die sterk doen denken aan een bij (van het Latijn “*apis*” = bij en “*fero*” = ik draag). Deze gelijkenis is geen toeval, maar een slimme strategie. De mannelijke bij verwacht de bloem met een vrouwtje en probeert ermee te paren. Tijdens deze zogeheten pseudocopulatie wordt het stuifmeel overgebracht - een ingenieuze manier van bestuiving. Maar de plant doet meer dan alleen visueel misleiden. Ze verspreidt ook een geur die lijkt op het feromoon van een vrouwtjesbij, waarmee ze haar bestuivers nog doeltreffender aantrekt. Het zijn bijna uitsluitend solitaire bijen - en dus niet de bekende honingbijen - die verantwoordelijk zijn voor de bestuiving van deze bijzondere soort. In dit deel van de tuin groeien de Bijenorchissen spontaan, als resultaat van zorgvuldig en doelgericht beheer.

5: *Ornithogalum pyrenaicum*: De Bosvogelmelk is een inheemse plantensoort, die in deze regio (Marche, Han-sur-Lesse, Grupont) vrijwel endemisch voorkomt. Ze voelt zich vooral thuis op kalkrijke bodems en groeit bij voorkeur in het gezelschap van Es en Haagbeuk (deze laatste is trouwens ook een typische boom in de bossen van de Famenne).

6: *Metasequoia glyptostroboides*: Deze bedreigde bladverliezende naaldboom was enkel gekend als fossiel tot men in 1947 levende exemplaren aantrof in de provincie Hubei in West-China. De boom werd verspreid en is nu terug te vinden in heel wat parken. In de natuur is de populatie echter zeer versnipperd. De oude individuele bomen zijn beschermd maar de habitat-bescherming is ontoereikend. Hierdoor is de overleving van deze soort niet gegarandeerd. Door toenemend agrarisch landgebruik en overbegrazing is spontane regeneratie via zaden vaak zo goed als onbestaande.

7: *Crataegus orientalis* subsp. *orientalis*: Meidoorns, waarvan de twee belangrijkste inheemse soorten (*Crataegus monogyna* en *C. laevigata*) reeds goed vertegenwoordigd zijn in ons Arboretum, zullen geleidelijk aan nog meer voorkomen in onze collectie. We hebben ze voornamelijk in dit gedeelte van het Arboretum aangeplant, gegroepeerd per werelddeel van herkomst. Je bevindt je nu in het perk dat de Balkan vertegenwoordigt. Deze soort komt oorspronkelijk uit West-Azië en Zuidoost-Europa. De bladeren van deze mooie kleine boom zijn diep ingesneden en donzig, met een donkergroene bovenkant en grijze onderkant.

8: *Fraxinus baroniana*: Deze Es is een kleine boom (of grote struik) met oneven geveerd blad dat bestaat uit 5 tot 7 smalle lancetvormige deelblaadjes. De bovenkant van het blad is onbehaard, terwijl de onderkant geelwitte haartjes heeft langs de hoofdnerf. Deze soort komt enkel voor in drie Chinese provincies en er blijken slechts een tiental populaties te overleven. Hij groeit op hellingen langs waterlopen op hoogtes tussen 700 en 1300 m. Veel van onze inheemse Essen (*Fraxinus excelsior*) zijn aangetast door de Essenziekte. Deze schimmel nestelt zich eerst op de bladeren en veroorzaakt daar bladnecrose. Daarna verspreidt de schimmel zich en bereikt in de nazomer de scheuten en twijgen. De geïnfecteerde delen van de boom vallen op de grond waarbij de schimmel ook de stambasis van de boom bereikt en de boom uiteindelijk zal sterven.

9: *Corylus colurna*: De Boomhazelaar is zoals zijn naam het zegt een grote, mooie boomvormige Hazelaar, geen struik zoals onze Gewone hazelaar (*Corylus avellana*). Hij kan goed tegen de warmte en droogte. Hij groeit uit met een mooi, zeer regelmatig silhouet. Mooie troeven voor de toekomst.

10: *Cladrastis kentukea*: Het pas gezaagd hout is opvallend geel, vandaar zijn Nederlandse naam Geelhout. Deze laag vertakte boom met brede, ronde kroon groeit het best op een zonnige plaats. Het grote samengestelde blad bestaat uit 7 tot 9 eironde deelblaadjes die niet tegenover elkaar op de bladspil staan, wat vrij uitzonderlijk is. De knoppen zitten verstopt in de voet van de bladsteel. Dit jaar tooit de boom zich met talrijke, geurende witte bloemtrossen, die sierlijk dansen in de wind.